

Sikkerhetsdatablad iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

1 Identifikasjon av kjemikallet og ansvarlig firma

- **Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** COPPER SPRAY
- **Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Bruk av stoffet/ tilberedning**
Smøring anticorrosive,
Bare for forsvarlig håndtering.
- **Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
BUCHER AG LANGENTHAL
MOTOREX-Schmiertechnik
Bern-Zürich-Strasse 31
CH-4901 Langenthal
Telefon +41 (0)62 919 75 75
- **Avdeling for nærmere informasjon:** msds@motorex.com
- **Nødnummer:**
Toxikologisches Informationszentrum, CH-8028 Zürich
info@toxi.ch
Tel. +41 (0)44 251 51 51 oder CH-Notfallnummer 145

2 Viktigste faremomenter

- **Klassifisering av stoff eller stoffblanding**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

GHS02 Flamme

Flam. Aerosol 1 H222 Ekstremt brennbar aerosol.

GHS09 Miljø

Aquatic Chronic 2 H411 Giftig for vannlevende organismer, langtidsvirkning.

GHS07

STOT SE 3 H336 Kan forårsake døsighet og ørhet.

- **Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC**

Xi; Irriterende

R38: Irriterer huden.

F+; Ekstremt brannfarlig

R12: Ekstremt brannfarlig.

N; Miljøskadelig

(fortsatt på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 1)

R51/53: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R67: Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

• **Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:**

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

Adarsel! Beholderen er under trykk.

• **Klassifiseringssystem:**

Klassifiseringen tilsvarer aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjon fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

• **Etikettelementer**

• **Merking i.h.t. E0S-direktiver:**

Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.

• **Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:**

Xi Irriterende
F+ Ekstremt brannfarlig
N Miljøskadelig

• **R-setninger:**

12 Ekstremt brannfarlig

38 Irriterer huden

51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet

• **S-setninger:**

2 Oppbevares utilgjengelig for barn

16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt

23 Unngå innånding av røyk.

29/56 Må ikke tømmes i kloakkavløp; ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg

46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten

51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder

• **Særlig merking av bestemte tilberedninger:**

Merkning som aerosol iflg. 6(3) GefStoffV: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50°C. Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken. Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale.

• **Klassifisering iht. direktiv 75/324/EEC:** Ekstremt brannfarlig

• **Andre farer**

• **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

• **PBT:** Ikke brukbar.

• **vPvB:** Ikke brukbar.

3 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

• **Kjemisk karakterisering: Blandinger**

• **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 2)

· Farlige innholdsstoffer:

CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7	butan F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas, H280	25-50%
CAS: 64742-49-0 EINECS: 265-151-9	nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett Xn R65; F R11; N R51/53 R66-67 Flam. Liq. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411; STOT SE 3, H336	25-50%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9	propan F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas, H280	2,5-10%
CAS: 7440-50-8 EINECS: 231-159-6	copper	2,5-10%
CAS: 75-28-5 EINECS: 200-857-2	isobutan F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas, H280	1-3%
CAS: 78-78-4 EINECS: 201-142-8	2-metylbutan Xn R65; F+ R12; N R51/53 R66-67 Flam. Liq. 1, H224; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411; STOT SE 3, H336	0,1-1,5%
CAS: 64742-82-1 EINECS: 265-185-4	nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung Xn R65; N R51/53 R10-66-67 Flam. Liq. 3, H226; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411; STOT SE 3, H336	0,1-1,5%

· Ytterligere informasjon:

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

4 Førstehjelpstiltak

- **Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Etter innånding:** Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
- **Etter hudkontakt:** Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.
- **Etter øyekontakt:** Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.
- **Etter svelging:** Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
- **Henvisninger for legen:**
- **De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

5 Tiltak ved brannslukning

- **Slokkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle
- **Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt på side 4)

—NO—

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 3)

- **Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **Miljøverntiltak:**
Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Skyll ikke bort med vann eller med vannholdige rengjøringsmidler.
- **Henvvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

7 Håndtering og oppbevaring

- **Håndtering:**
- **Forholdsregler for sikker håndtering**
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Beholderne må åpnes og håndteres forsiktig.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
Merk: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50°C.
Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken.
Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.
- **Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:**
Lagres på et kjølig sted.
Myndighetenes forskrifter for lagring av trykkgasemballasjer skal overholdes.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Hold beholderne tett tillukket.
Ikke steng beholderne gasstett.
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykddato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 4)

· **Kontrollparametere**· **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:****106-97-8 butan**AG 600 mg/m³, 250 ppm**74-98-6 propan**AG 900 mg/m³, 500 ppm**7440-50-8 copper**AG 0,1* 1** mg/m³

* røyk ** støv

· **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.· **Begrensning og kontroll av eksponering**· **Personlig verneutstyr:**· **Generelle verne- og hygienetiltak:**

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fórstoffer.

Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

Støv/røyk/tåke må ikke innåndes.

Unngå berøring med huden.

Unngå berøring med øyne og hud.

· **Åndedrettsvern:**

Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

· **Håndvern:**

Beskyttelseshansker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet / blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet /tilberedningsprosessen/kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsregnes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

—NO—

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 5)

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

· Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

· alminnelige opplysninger

· Utseende:

Form:

Flytende gass

Farge:

Gullfarget

· Lukt:

Løsningsmiddellignende

· Luktterskel:

Ikke bestemt.

· pH-verdi:

Ikke bestemt.

· Tilstandsendring

Smeltepunkt/smelteområde:

Ikke bestemt.

Kokepunkt/kokeområde:

Ikke brukbar, da aerosol.

· Flammepunkt:

< 0°C

· Antennelighet (fast, gassformet):

Ikke brukbar.

· Antennelsestemperatur:

310°C (DIN 51794)

500 °C (DIN 51794)

· Spaltningstemperatur:

Ikke bestemt.

· Selvantennelighet:

Produktet er ikke selvantennelig.

· Eksplosjonsfare:

Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· Eksplosjonsgrenser:

Nedre:

0,9 Vol %

2.1 Vol. %

Øvre

8,5 Vol %

9.5 Vol. %

· Damptrykk ved 20°C:

30 hPa

3200 mbar

· Tetthet ved 20°C:

0,697 g/cm³ (ASTM D 4052)

· relativt tetthet

Ikke bestemt.

· damptetthet

Ikke bestemt.

· fordampningshastighet

Ikke brukbar.

· Løslighet i / blandbarhet med vann:

Ikke, hhv. lite blandbar.

· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann): Ikke bestemt.

· Viskositet:

Dynamisk:

Ikke bestemt.

Kinematisk:

Ikke bestemt.

· Løsningsmiddelandel:

Organiske løsningsmidler:

72,7 %

VOC (EF)

72,73 %

· Annen informasjon

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

NO

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 6)

10 Stabilitet og reaktivitet

- **Reaktivitet**
- **Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen farlige spaltningprodukter kjente.

11 Opplysninger om helsefare

- **Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:**

- **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**

64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett

Oral	LD50	>2000 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	>2000 mg/kg (rat)
Inhalativ	LC50/4 h	>5 mg/l (rat)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Irriterer huden og slimhinnene.
- **på øyet:** Ingen irriterende virkning.
- **Sensibilisering:** Ingen sensibiliserende virkning kjent
- **Ytterligere toksikologiske henvisninger:**
På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:
Irriterende

12 Miljøopplysninger

- **Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Virkning i miljøkompartimenter:**
- **Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Økotoksiske virkninger:**
- **Bemerkning:** giftig for fisk
- **Ytterligere økologiske informasjon:**
- **Generelle informasjon:**
Vannfareklasse 1 (D) (Self-klassifisering ifølge VwVwS, 17.05.1999): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
I vassdrag også giftig for fisker og plankton.
giftig for vannorganismer
- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

— NO —

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 7)

13 Fjerning av kjemikalieavfall

- **Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:**
Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

- **Europeiske avfallslisten**

16 05 04*	gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer
-----------	---

- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:**
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
Utskrevet beholdere kan inneholde brennbare eller eksplosive Damp.

14 Opplysninger om transport

· UN-nummer:	
· ADR, IMDG, IATA	UN1950
· Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse	
· ADR	1 9 5 0 A E R O S O L B E H O L D E R E , M I L J Ø S K A D E L G S T O F F
· IMDG	A E R O S O L S (copper, Naphtha (petroleum), hydrotreated light), MARINE POLLUTANT
· IATA	A E R O S O L S, flammable
· transport fareklasser	
· ADR	
	
· klasse	2 5F Gasser
· Fareseddel	2.1
· IMDG	
	
· Class	2.1
· Label	2.1
· IATA	
	
· Class	2.1
· Label	2.1
· Emballasjegruppe:	
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller

(fortsatt på side 9)

-NO-

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 8)

· Miljøfarer:	Produktet inneholder miljøskadelige stoffer: nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett
· Marine pollutant:	Ja
· Spesielle merking (ADR):	Symbol (fisk og treet) Symbol (fisk og treet)
· Særskilte forholdsregler for bruker	Advarsel: Gasser
· Kemler-tall:	-
· EMS-nummer:	F-D,S-U
· Transport i bulk iht. annekse II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	
· ADR	
· Begrenset mengde (LQ)	1L
· Transportkategori	2
· Tunnel restriksjonskode	D
· UN "Model Regulation":	UN1950, AEROSOLBEHOLDERE, MILJØSKADELG STOFF, 2.1

15 Opplysninger om lover og forskrifter

- **Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
- **Merking i.h.t. E0S-direktiver:**
Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.
- **Kjenningbokstav og farebetegnelse for produktet:**

Xi Irriterende
F+ Ekstremt brannfarlig
N Miljøskadelig

- **R-setninger:**
 - 12 Ekstremt brannfarlig
 - 38 Irriterer huden
 - 51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
 - 67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet
- **S-setninger:**
 - 2 Oppbevares utilgjengelig for barn
 - 16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt
 - 23 Unngå innånding av røyk.
 - 29/56 Må ikke tømmes i kloakkavløp; ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg
 - 46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten
 - 51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder
- **Særlig merking av bestemte tilberedninger:**
Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.
Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale.

(fortsatt på side 10)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. 1907/2006/CE, Article 31

Trykkdato: 26.10.2012

revidert den: 26.10.2012

Handelsnavn: COPPER SPRAY

(fortsatt fra side 9)

· **Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

- H220 Ekstremt brennbar gass.
- H224 Ekstremt brennbar væske og damp.
- H225 Meget brennbar væske og damp.
- H226 Brennbar væske og damp.
- H280 Inneholder gass under trykk. Kan eksplodere ved oppvarming.
- H304 Kan være livsfarlig hvis det svelges og trenger ned i luftveiene.
- H336 Kan forårsake døsighet og ørhet.
- H411 Giftig for vannlevende organismer, langtidsvirkning.
- R10 Brannfarlig
- R11 Meget brannfarlig
- R12 Ekstremt brannfarlig
- R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
- R65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging
- R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud
- R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet

· **Avdeling som utsteder datablad:** Abteilung Produktsicherheit

— NO —